

LIBERALERNAS LANDSMÖTE • 19–21 NOVEMBER 2021

Förslag till stadgeändring

RÅDGIVANDE MEDLEMSOMRÖSTNING INFÖR VAL AV PARTIORDFÖRANDE M.M.

Rådgivande medlemsomröstning inför val av partiordförande m.m.

Partirådet 2020 gav partistyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till stadgeändring för att reglera att val av partiledare i Liberalerna ska föregås av obligatorisk rådgivande medlemsomröstning, förutsatt att det finns minst två kandidater som har erforderligt stöd inom partiet. I uppdraget ingick även att göra en generell översyn av stadgarna i syfte att säkerställa att systemet för omröstningar är rättssäkert och motståndskraftigt mot försök till otillbörlig påverkan.

Samtliga förslag föreslås tas in i § 10 i partistadgarna. Denna paragraf behandlar i dag formerna för att fastställa valsedel till Europaparlamentet och riksvalsedel, men utvidgas nu enligt nedan.

Nu gällande lydelse:

§ 10. NATIONELLA KANDIDATLISTOR

Inför nominering till val till Europaparlamentet bör provval genomföras. Medlem kan delta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i partiet. Partistyrelsen beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet. Beslut om kandidatlista inför val till Europaparlamentet ska fattas vid landsmöte eller partiråd.

Landsmöte eller partiråd äger rätt att fastställa riksvallista inför riksdagsval. Ärende om riksvallista ska beredas av partistyrelsen, som även beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet.

Partistyrelsens förslag:

§ 10. NOMINERINGAR TILL ALLMÄNNA VAL SAMT RÅDGIVANDE OMRÖSTNINGAR TILL PARTIORDFÖRANDE

A. NOMINERINGAR TILL ALLMÄNNA VAL

Inför nominering till val till Europaparlamentet bör provval genomföras. Medlem kan delta i provval först efter det att tre månader gått sedan inträdet i partiet. Partistyrelsen beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet. Beslut om kandidatlista inför val till Europaparlamentet ska fattas vid landsmöte eller partiråd.

Landsmöte eller partiråd äger rätt att fastställa riksvallista inför riksdagsval. Ärende om riksvallista ska beredas av partistyrelsen, som även beslutar om regler och tidsplan för nomineringsarbetet.

För nomineringar till valkretslista inför riksdagsval samt nominering inför regionfullmäktigeval och kommunfullmäktigeval gäller vad som föreskrivs i respektive stadgar på regional och kommunal nivå.

B. RÅDGIVANDE OMRÖSTNING INFÖR VAL AV PARTIORDFÖRANDE

Inför ordinarie landsmöte, samt extra landsmöte som har att behandla val av partiordförande, ska partistyrelsen efter samråd med valberedningen fastställa nomineringsperiod. Om det efter nomineringsperiodens utgång finns minst två personer som uppfyller de kvalificeringsregler som beskrivs nedan, och dessa till valberedningen bekräftar sin kandidatur, ska partistyrelsen besluta om rådgivande medlemsomröstning.

För att kandidera i en rådgivande medlemsomröstning inför val av partiordförande krävs att kandidaten nominerats av minst två förbund med ett samlat medlemsantal motsvarande minst en tjugondel av medlemskåren (räknat efter det medlemsantal som fastställdes vid närmast föregående årsskifte), alternativt minst två förbund och det antal lokala föreningar som behövs för att sammantaget nå upp till minst en tjugondel av medlemskåren. Finns mer än en lokal förening i samma kommun ska nominering göras av kommunföreningen. Nominering görs genom protokollfört beslut i styrelsen alternativt vid förbundsstämma, representantskap eller medlemsmöte. Vid nominering genom styrelsebeslut krävs därtill att ärendet anmälts till styrelsen minst sju dagar före styrelsemötet.

Partistyrelsen fastställer under vilken period som omröstningen äger rum och utser minst två och högst fem rösträknare som bistår valberedningen. Rösträknarna får inte engagera sig i kampanjer inför omröstningen. Framkommer att så skett ska partistyrelsen entlediga rösträknaren och utse en ny i dennas ställe. Rösträknarna har tystnadsplikt.

Om avsägelser gör att det före röstningsperiodens slut bara återstår en kandidat ska röstningen inställas eller avbrytas. Om yttre hot mot landet, naturkatastrof eller annan svår samhällsstörning gör det omöjligt att genomföra omröstningen under säkra förhållanden äger partistyrelsen rätt att besluta att rådgivande omröstning inte ska hållas.

Rösträtt vid rådgivande omröstning om partiordförande tillkommer var och en som vid nomineringsperiodens inledning varit medlem sedan minst tolv månader tillbaka, och som därtill styrkt sin identitet genom att ange sitt personnummer i medlemsregistret. Om sittande partiordförande före nomineringsperiodens inledning offentliggör sin avsikt att inte kandidera för omval ska tolv månadersperioden räknas från datumet då detta sker.

Valberedningen fastställer röstlängd efter samråd med rösträknarna. Är en persons identitet oklar får personen inte tas upp i röstlängden. Om en medlem har synnerliga personliga skäl för att inte ange sitt personnummer

i medlemsregistret men har säkerställt identitet och i övrigt uppfyller kraven för rösträtt får valberedningen besluta att ta upp personen i röstlängden. Valberedningens beslut om fastställande av röstlängd får inte överklagas.

Inför den rådgivande omröstningen ska valberedningen genomföra aktiviteter för att ge kandidaterna möjligheter att presentera sig inför medlemmarna. För kandidaternas kampanjer gäller vad som föreskrivs i partiets etiska riktlinjer.

Vid den rådgivande omröstningen ska de röstberättigade rangordna samtliga kandidater. Om så inte sker är rösten ogiltig. Röstsammanräkning ska göras utifrån de röstberättigades förstahandsval. Om en kandidat har fått mer än 50 procent av de giltiga förstahandsrösterna ska ingen ytterligare röstsammanräkning ske. I annat fall görs förnyad röstsammanräkning, i vilken den kandidat som erhållit minst antal förstahandsröster stryks och dennas röster omfördelas på den kandidat som anges därnäst i rangordningen. Vid behov upprepas denna procedur till dess att det finns en kandidat med mer än 50 procent av de giltiga röster som då återstår.

Valberedningen ska offentliggöra resultatet i den rådgivande omröstningen. Om flera röstsammanräkningar har genomförts ska röstfördelningen i varje sammanräkning offentliggöras. Offentliggörandet av resultatet ska ske snarast, dock senast i samband med att valberedningen presenterar sitt förslag till ordförande. Om allvarliga störningar av omröstningen gjort det omöjligt att med rimlig säkerhet fastställa utfallet ska dock inget resultat offentliggöras.

Om det vid landsmötet finns minst två kandidater ska val genomföras genom slutna omröstning i enlighet med vad som föreskrivs i § 5. Landsmötesombud får inte åläggas att rösta på ett visst sätt eller att offentliggöra hur de röstat i den slutna omröstningen.